

Elevundersøkelsen – dypdykk

Videregående elevers erfaringer med koronapandemien

Elevene i videregående forteller at koronapandemien har hatt konsekvenser for motivasjon, progresjon og læring, og ikke minst opplevelsen av et felles læringsmiljø. Det er imidlertid variasjoner i svarene både mellom fylker, innad i skoler og i de enkelte utdanningsprogrammene.

RAPPORT | SIST ENDRET: 14.11.2022

Tittel:

Videregående elevers erfaringer med koronapandemien og konsekvenser for skolehverdagen. Elevundersøkelsens dypdykk i elevenes læringsmiljø på ulike utdanningsprogram

Rapporten:

[Last ned rapporten \(PDF\)](#)

Forfatter:

Ingunn Dahler Hybertsen, Thomas Dahl, Ingrid Hallquist, Melina Røe og Christian Wendelborg

ISBN:

078-82-7570-694-0 (Nettutgave)

Utgiver:

NTNU Samfunnsforskning

År:

2022

Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen gjennomføres årlig. Svarene elevene gir, analyseres i flere ulike rapporter hvert år.

[Her finner du en oversikt over disse rapportene](#)

Hovedfunn

- Det er store individuelle forskjeller mellom elevene når det gjelder i hvilken grad pandemien påvirket skolehverdagen negativt og positivt.
- Et godt skolemiljø kan virke som en buffer mot de negative konsekvensene av pandemien.
- Utfordringer med digital undervisning og informasjonsflyt.
- Lærerne har håndtert den digitale skolehverdagen bedre der det er godt fellesskap og delingskultur.

Store individuelle forskjeller

Det er store individuelle forskjeller i hvilken grad pandemien har påvirket elevenes skolehverdag negativt og positivt. En tredjedel svarer at pandemien i betydelig grad har påvirket skolehverdagen negativt, mens en tilsvarende andel svarer at de ikke har blitt påvirket negativt i det hele tatt. Det er forskjeller mellom fylkene, men også innad i skoler og i de enkelte utdanningsprogram. Forskjeller mellom fylkene kan knyttes til om pandemien hadde omfattende tiltak eller ikke.

Det som dominerer bildet, er likevel de individuelle forskjellene. Det kan indikere at det er forhold utenfor skolen, som elevens hjemme- og fritidsforhold, som har betydning for hvordan pandemien har påvirket elevens skolehverdag.

Om årets dypdykk

Hvert år gjøres det et dypdykk med utgangspunkt i Elevundersøkelsen. Tema for dypdykket bestemmes av Utdanningsdirektoratet i samråd med forskerne.

Høsten 2021 ble det lagt inn to tilleggsspørsmål i Elevundersøkelsen der elevene ble spurt om koronapandemien påvirker skolehverdagen negativt eller positivt. Hovedformålet med denne rapporten er å få fram elevenes egne beskrivelser av koronapandemiens positive og negative påvirkning på skolehverdagen.

Funnene i denne rapporten er basert på kvantitative data fra Elevundersøkelsen, og på en kvalitativ intervjustudie fra to case-skoler fra områder med høyt smittetrykk.

Et godt skolemiljø kan virke som en buffer

Mens forskjellene mellom fylkene har samsvar med smittetrykk, synes forskjellene mellom utdanningsprogram å være mer knyttet til hvordan elevene ellers opplever læringsmiljøet. Det vi ser at i de utdanningsprogrammer hvor elevene generelt opplever læringsmiljøet som godt, svarer færre at pandemien påvirket skolehverdagen negativt. Forskerne mener derfor at et godt læringsmiljø kan være en buffer mot uforutsette hendelser, som igjen får betydning for elevenes læringsmiljø.

Utfordringer med konsentrasjon og informasjonsflyt i den digitale undervisningen

«Å snakke til dem gjennom PowerPoint fungerte ikke lenge, da fikk Netflix mange kunder» (lærer).

Elevene fortalte at koronapandemien fikk konsekvenser for deres motivasjon, progresjon og læring, og ikke minst det å være en del av et læringsmiljø. Overgangen fra ungdomsskolen ble trukket fram som særlig utfordrende. Hjemmeskole gjorde det vanskelig å bli godt kjent i klassen, både med lærere og medelever. Enkelte elever opplevde at det var vanskelig å konsentrere seg og delta i digital undervisning. Det skyldes både mange forstyrrelser og at de ble slitne av å sitte foran skjerm. Andre fant det lettere å konsentrere seg hjemme uten å ha andre elever rundt seg. Elevene forteller at det varierte hvor digitalt kompetente lærerne var. De opplevde også at det digitale ga nye muligheter, og noen lærere ble mer kreative. Samtidig var informasjon en utfordring, og både elever og lærere opplevde det som et problem på grunn av flere plattformer og kanaler. Oppfølging fra lærere ble også trukket fram som viktig, både med tanke på selve undervisningen og tilbakemeldinger på oppgaver, men også mer uformelt som i klassens time og samtaler.

Elevene trakk også fram positive konsekvenser av pandemien, som mer fritid, og at de med lang skolevei slapp å dra på skolen.

Lærerne har håndtert den digitale skolehverdagen bedre på skoler med godt fellesskap og delingskultur

Det har vært variasjon i hvordan lærere og skoleledere har håndtert situasjonen med pandemien. Det kan se ut til at lærere har håndtert en digital skolehverdag bedre der hvor det har vært et sterkt fellesskap og en delingskultur. Forhold ved skolene som har påvirket elevenes læringsmiljø er i hovedsak individuelle forskjeller i lærernes digitale kompetanse og undervisning, oppfølging av elevene, og hvordan de ansatte selv har håndtert situasjonen.